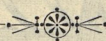

HELLEFORS STYCKEBRUKS VERKSTÄDER, HELLEFORSNÄS.

ISPLOG.

PATENT.

*Prisbelönt vid 16:de allmänna Landtbruksmötet i Stockholm 1886.
med 1:sta priset, Stora Silfvermedaljen.*

Fig. 1.

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

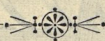

National Library
of Sweden

Isplog , 18 tums, utan snöplog	Kr. 140.
D:o 14 " " "	" 110.
Snöplog	" 15.

1897

HELLEFORS STYCKEBRUKS VERKSTÄDER, HELLEFORSNÄS.

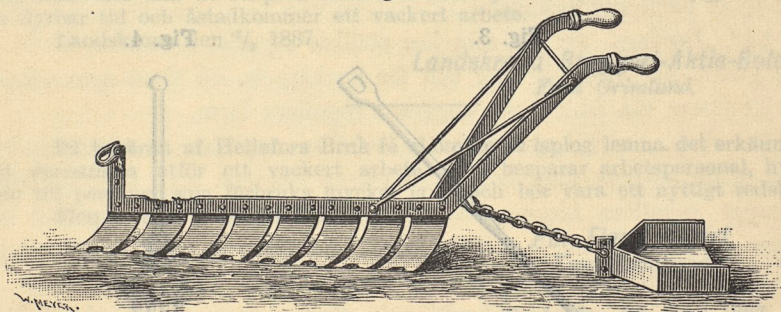

ISPLOG.

PATENT.

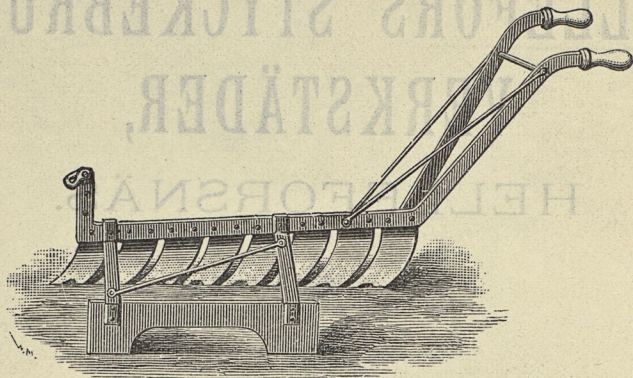
*Prisbelönt vid 16:de allmänna Landtbruksmötet i Stockholm 1886.
med 1:sta priset, Stora Silfvermedaljen.*

Fig. 1.

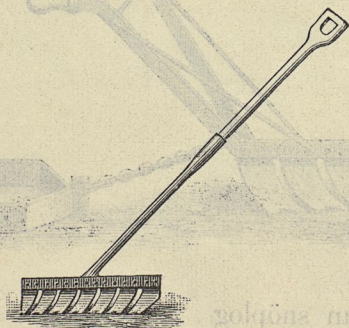
Isplog,	18 tums, utan snöplog	Kr. 140.
D:o	14 " " "	110.
Snöplog		15.

Fig. 2.

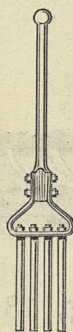
Isplog, 14 tums, med svängbar styrplåt.... Kr. 130.

Fig. 3.

Handplog Kr. 40.

Fig. 4.

Spett Kr. 15.

1 häst, 1 karl och 1 pojke
uppskära lika mycket **IS** som
12 à 16 sågare.

Alla de, som behöfva is i större quantiteter, och dessas antal tillväxa årligen, veta huru tidsödande och dyrbart det sätt är, som nu här i landet användes för isens upptagning. Detta har alltid hittills tillgått förmedelst sågning för hand och då det varit fråga om större partier har man varit nödgad använda stor arbetsstyrka för arbetets utförande på kort tid. Under blidvintrar är det alltid af stor vigt att isupptagningen kan ske på möjligast korta tid.

Med fästadt afseende härå bedja vi att hos herrar exportörer af is, egare af bryggerier och mejerier samt större landtegendomar få rekommendera vår s. k. *Islog*, hvilket redskap inom Amerika vunnit en så oerhörd spridning, att det derstädes helt och hållet utträngt det gamla sättet att såga isär isen, och hafva vi nu tillämpat de amerikanska isupptagningsverktygen på svenska förhållanden.

Medelst islogen sönderskäres ett isfält på mycket kort tid i likformiga stycken af önskad storlek och lemnas här nedan en kortfattad beskrifning öfver tillvägagåendet och de olika maskinerna och redskapen härför.

Islogarne kunna med fullt skäl sägas vara oundgängliga vid större isupptagningar och tillverka vi dem i två storlekar, 14" och 18" fig. 1, att användas vid olika istjocklek. Skärningen åstadkommes genom en rad tänder, som obetydligt variera i längd och hvardera skära $\frac{1}{4}$ " djupt, så att en plog med åtta tänder skär ned 2" för hvarje gång den köres öfver isfältet. Plogen köres med häst, hvarvid iakttages, att alla tänderna komma att ligga an emot isen. Någon nedklämning af plogens bakre ända får derfor ej ske, ty derigenom skära blott de sista tänderna, plogen går tungt och ett grundare spår erhålles än om alla tänderna få skära.

Till hvarje islog medföljer en mall för tändernas form och iakttages noga, att, om tänderna behöfva skärpas och hvar till i så fall användes en fil, den ursprungliga formen bibehålles och begagnas mallen som ledning härför. Noga tillses att tänderna ej blifva kullriga på undersidan. Den främsta tanden i plogen är ej skärande, utan verkar endast såsom spårrensare.

Tillvägagåendet vid isupptagning.

På isen utspännes ett snöre och längs detta föres *Handplogen*, fig. 3, hvarigenom det första raka spåret erhålles till ledning för fältets uppdelning. I detta första spår nedsättes den på *Isplogen*, fig. 2, applicerade styrplåten och föres denna från spårets ena ända till den andra; här omkastas styrplåten och nedsättes i det nyss skurna spåret, hvarefter förfarandet är enahanda till så stor del af fältet, som man önskar, blifvit uppmärkt. Härefter uppmärkes fältet på liknande sätt i vinkelrät riktning och med styrplåten inställd så, att önskad storlek å isblocken erhålles.

Plogen köres i fältets längdriktning från spårens ena ända till den andra, tilldess åtminstone hälften af isens tjocklek blifvit genomskuren. Med vanlig issåg fränskiljer man en af de yttersta isskifvorna i fältets längdriktning och sedan denna is blifvit upptagen och en ränna sålunda öppnad, fränspjelkas med spettet, fig. 4, skifva efter skifva och dessa afhuggas på tvären efter de upptagna spåren, i mån som de blifva löstagna med den fyrkloiga ändan på spettet och isstyckena upptagas ur vattnet på vanligt sätt. För att hindra sammanfrysning i spåren genom däri inträngande vatten, bildas vid spårens mot det öppna vattnet vettande ändpunkter fördämningar af issörja, som utestänga vattnet. Ett härför afsedt spett medföljer isplogen.

14" *Isplog*, fig. 2, som har ställbar styrplåt användes för is ej öfverstigande 21" tjocklek eller och för tjockare is, då ej så synnerligen stor vikt fästes vid isblockens noggrant reguliera form.

Det djup, hvartill spåren i isen behöfva upplöjas, är nämligen beroende af de anspråk man har å isblockens jemnhet, men för att erhålla fullkomligt reguliera block, erfordras i allmänhet att plöja upp isen till $\frac{2}{3}$ -delar af dess tjocklek. 18" plogen kan sålunda för fullgodt arbete användas ända till 27" tjock is.

Den isplogen, fig. 1, efterföljande *Snöplogen* är afsedd att föra den ur spåret uppkastade, söndersmulade isen åt sidan, så att denna ej faller tillbaka i spåret och packar sig framför isplogen.

I N T Y G.

Under upptagandet af c:a 40,000 kbft is till mina mejerier har jag använt den isplog jag köpt från Hellefors Styckebruk, och är mycket belåten med det arbete jag med densamma utfört.

Katrineholms Mejeri den 13 Februari 1886.

E. A. Andersson.

Vid isupptagning för härvarande mejeri har användts isplog af Hellefors Styckebruks tillverkning och har den visat sig fullt praktisk, såsom gifvande mycket vackra isstycken och betydlig sparad arbetskraft, hvilket på begäran härmed intygas.

Sundsvall den 7 Augusti 1886.

M. Michaelson,

Föreståndare för Sundsvalls Mejeri-Aktie-Bolag.

Örebro den $\frac{3}{2}$ 87.

Hellefors Styckebruk.

Till Svar å Eder förfrågan om vår tanke rörande den från Eder köpta isplogen få vi meddela, att den enligt vårt förmenande fullt motsvarar sitt ändamål, och kunna vi tillägga, att om vi ej i år haft denna plog, så hade vi antagligen fått svårt att få vårt isbehof fylldt, men genom dennas användande gick isupptagningen mer än dubbelt fortare mot vanligt.

Liquid för plogen bifogas med — — — — —

Högaktningsfullt

Norlings Bryggeri-Aktie-Bolag

Fr. Cederberg.

Hellefors Styckebruk, Helleforsnäs.

Beträffande den från Eder erhållna isplogen få vi uttala som vår åsigt, att den motsvarar alla de anspråk man kan ställa på ett dylikt verktyg, inbesparar en dyrbar tid och åstadkommer ett vackert arbete.

Landskrona den $\frac{3}{2}$ 1887.

Landskrona Bryggeri-Aktie-Bolag

Emil Grimlund.

På begäran af Hellefors Bruk få vi om deras isplog lemna det erkännande, att densamma utför ett vackert arbete samt besparar arbetspersonal, hvadan den till personer som förbruka mycket is är och bör vara ett nyttigt redskap.

Flen den 22 Februari 1887.

För Flens Mejeri,

Knut Johansson.

Borås den 22 April 1887.

Hellefors Styckebruk, Helleforsnäs.

Härjemte har jag nöjet bifoga en remissvexel till liquid för den bekomna isplogen.

Då den is, som jag i vinter upptagit, endast var 6 till 8 tum tjock, blef jag icke i tillfälle så grundligt som önskligt hade varit pröfva isplogen, men af hvad jag hittills erfarit, är det ett redskap, som med skäl kan och bör rekommenderas.

Med mycken Högaktning.

Alfred Sandvall,

Bryggare.

Som vi af Hellefors Styckebruk köpt en 14" isplog, som vi någon tid under sistl. vinter begagnadt, få vi derom lemna det utlåtande, att den i någon mans hand skär, efter föregående utstakning och markering, isen fort och i väl reguliera stycken, med släta och jemna ytor, hvarigenom åtskillig arbetskostnad inbesparas både vid upptagning och hopläggning i stack, på grund hvaraf vi härmed få förklara att den uppfyller sitt ändamål och vi med densamma äro fullt belätne, hvilket vi härmed på begäran få intyga.

Westerås den 5 Maj 1887.

Westerås Expressbyrå

Oscar Jönson.

På begäran få vi härmed intyga att den isplog vi senaste höst af Hellefors Styckebruks tillverkning erhöilo och under senaste vinter vid isupptagning begagnadt, ehuru under ogynsamma förhållanden, arbetade mycket väl och till vår fulla belåtenhet.

Åbo den 5 Maj 1887.

Amalienborgs Bryggeri-Aktiebolag

J. E. Holm.

Helsingfors den 8 Maj 1887.

Hellefors Styckebruk, Helleforsnäs.

Enligt Eder önskan får jag lemna följande intyg öfver min erfarenhet om de af eder till mig levererade isplogarne.

Isplogen, med alla dess tillbehör, har af mig sistlidne vinter användts för upptagning af cirka 60,000 kub.-fot is af 14" tjocklek och dervid visat sig af stor praktisk nytta i det att sågningen går fort och med betydligt mindre kostnad än med vanlig såg.

Isblocken få jemna sidytor, hvarigenom inläggningen i förvaringsrummen underlättas och ismassan blir kompaktare. Isblockens storlek kunna regleras efter förvaringsrummets dimensioner. Isplogarnes hållbarhet torde äfven vara god, ty under omnämnda arbete har ingen brytning eller förslitning uppstått och bettens skärpa ej minskats.

Högaktningsfullt

J. G. Söderström,

Bryggare.

Hellefors Styckebruk

Till Svar å ärade af den 14 dennes vill jag meddela, att den isplog jag fick mig tillsänd, är jag fullt belåten med, den är stark och präktig till sitt ändamål, hvarför man vinner betydligt sparad tid och arbetskraft.

Carlberg den 18 Maj 1887.

J. A. Olsson.

Sistlidne höst erhöilo vi från Hellefors Styckebruk en 14 tums isplog, hvarmed vi äro mycket belätne, men då isen här vanligen är 22 å 28 tum tjock, så antaga vi att 18 tums plögen varit för oss lämpligare.

Sundsvall den 25 Maj 1887.

För Grönborgs Bryggeri-Aktiebolag

W. Lundqvist.

Undertecknad, som nästlidne vinter inköpte en 14 tums isplog med svängbar styrplåt af Hellefors Styckebruks tillverkning, hvilken isplog därefter användts ej mindre för Stockholms Bryggeriförenings filial än äfven för Samuelssonska Bryggeriets och Södertelge Herrgårdsmejeris räkning, därvid upptagits omkring 35,000 centner is, får härmed intyga, att isplögen arbetar särdeles väl, i hög grad inbesparar tid och arbetskraft samt sålunda på ett utmärkt sätt uppfyller sitt ändamål.

Södertelge den 20 Juni 1887.

C. E. Lindstedt.